Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

«Формування конкурентоспроможності підприємств АПК в умовах глобалізації»

14 листопада 2007 р.
м. Полтава

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Головне управління сільського господарства і продовольства
Полтавської облдержадміністрації

Полтавська державна аграрна академія
Факультет економіки та менеджменту

Білоруська державна сільськогосподарська академія
(м.Горки, Республіка Білорусь)

Інститут розвитку аграрних структур Центральної і Східної Європи
(IAMO, м. Гаале, Німеччина)

Інститут ХАРЦ
HOCHSCHULE HARZ
(м. Вернігероде, Німеччина)

Ягеллонський університет
(м. Краків, Польща)

Вища школа соціальних та технічних наук
(м. Радом, Польща)

Міжнародна науково-практична конференція

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АПК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

13 – 14 листопада 2007 р.

Полтава - 2007

Шкоденко Н.А. Реалізація соціально-економічних програм по підвищенню статусу жінки в суспільстві.....87

Шупик И.И. Украинско-канадская программа "FARM" и развитие сельских территорий. 90

Щетініна Т.О., Якубенко О.П. Гендер: настав час чи ні? 91

СЕКЦІЯ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ТА ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ БАЗИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Березін О.В., Березіна Л.М. Управління ресурсами як чинник підвищення економічної ефективності їх використання.....92

Білокінь Л.Я. Ефективність технологічних комплексів машин для раціональної енергооснащеності сільського господарства.....94

Бобкова Е.Н. Организация эффективного функционирования машинно-тракторного парка при возделывании льна.....96

Болдирєва Л.М. Управління транспортними витратами. 97

Бредун Н.В. Моделі стратегічного планування.....99

Бриленко І.М. Стратегічне управління та його роль в розвитку підприємств. 100

Бурлака О.А., Бурлака О.П. Деякі аспекти економіко-організаційних форм використання основних засобів виробництва в ринкових умовах як сучасна складова аграрного сервісу.....101

Галич О.А. Роль науки в роботі дорадчої служби.....103

Галич О.А., Ісаєнко В.А. Перспективи використання біодизелю аграрними виробниками Полтавської області.....104

Демченко О.М., Русанова Г.М., Павленко С.І. Техніко-технологічна база аграрних підприємств та шляхи її удосконалення. 106

Добрянська Н.А. Методичні підходи формування взаємовигідних економічних відносин в підприємствах м'ясопродуктового підкомплексу.....108

Дубовий С.О. Чинники ефективності системи управління машинно-тракторним парком аграрних підприємств.....110

Дяченко Н.І., Ковбаса О.О. Роль стратегії управління персоналом в розвитку організації.....111

Іваній Т.Ф. Агроекологічний стан ґрунтів Полтавщини. 113

Ковбаса О.О., Михайлова О.С., Назарук Л.М. Розвиток лізингових операцій як засіб оновлення матеріальної бази підприємств. 114

Костюк О.Д. Якість молочної продукції як фактор її конкурентоспроможності.....116

Кранц Ю. Факторы стабильного производства и реализации говядины (на примере Германии). 117

Кранц Ю. Из опыта реструктуризации сельского хозяйства Восточной Германии. 120

Кузьменко С.В. Програмно-цільове управління сільськогосподарським виробництвом. .122

Курносенко В.Г. Напрямки підвищення конкурентоспроможності аграрних формувань.124

2. Деревець І. С. Деякі аспекти матеріально-технічного та інженерного забезпечення АПК України. Економіка АПК. – 2006. - №3. - с. 12-16.

3. Ус М.Ф. Побудова групової системи підтримки прийняття рішень з вибору сільгоспмашин // Економіка АПК. – 2005. -№4. – с. 41-46.

УДК: 338.43.008.4

РОЛЬ НАУКИ В РОБОТІ ДОРАДЧОЇ СЛУЖБИ

Галич О.А., к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія

Узагальнення досвіду роботи дорадчих служб України доводить необхідність безперервної інтеграції знань з різних, у тому числі міжнародних, джерел, що допомагає орієнтації аграрної науки на проведення прикладних досліджень з метою вироблення практичних рекомендацій із проблем сільських товаровиробників і ініціювання змін у методах ведення господарства, сприяння поширенню інновацій в аграрному секторі.

Робота в сучасних умовах вимагає від співробітника дорадчої служби високопрофесійних знань і умінь. Досить високі вимоги пред'являє сучасне виробництво до знань і умінь сільських товаровиробників. Важливо розуміти, що навчання як співробітників дорадчої служби, так і сільських товаровиробників не є епізодичним явищем, а являє собою постійний і планомірний процес освоєння ними новітніх знань і умінь. Для цього необхідні постійне планування і контроль за проведенням навчальних заходів. Дуже важливо здійснювати ефективний зворотний зв'язок із сільськими товаровиробниками, для цього необхідно проводити постійний аналіз їх проблем і потреб.

Метою освітніх програм у дорадництві є створення змін у поведінці людей через освіту. Досягти бажаних змін в методах господарювання і результатах діяльності - завдання надзвичайно складне і потребує чималих зусиль і часу. Найскладніше у цьому процесі - це допомогти людям усвідомити, що їм потрібні нові знання і навички, що вони не все знають і вміють, що ніякі зміни не можливі без зміни знань.

Для здійснення аграрного виробництва необхідні земля, праця і капітал, а також знання й інформація, що можуть розглядатися як особливий вид праці. Часто це навіть найважливіший чинник, що визначає конкурентноздатність підприємства. Результати інвестицій в аграрну науку і дорадчу службу часто дають більш високу окупність, ніж інші інвестиції для сільськогосподарського розвитку. У зв'язку з цим необхідно відповісти і на наступні питання:

- як можна стимулювати створення нових знань, найбільш відповідних процесові розвитку?
- яким шляхом стимулювати процес доведення цих знань до людей, яким вони необхідні для прийняття більш обґрунтованих рішень?
- як вони можуть їх використовувати в процесі прийняття рішень і поєднати з уже наявними в них знаннями або отриманими з інших джерел?
- як можна стимулювати творчий підхід створення і використання знань.

Розвиток аграрної науки вимагає інтеграції знань розроблених ученими різного профілю, ринкової інформації і досвіду сільськогосподарських виробників. Цей процес інтеграції знань і інформації з різних джерел часто погано організований. Однією з причин є те, що наукові дослідники і співробітники дорадчої служби не винагороджуються за те, що використовують свій час для процесу інтеграції.

Співробітник дорадчої служби, з одного боку, навчає, а з іншого боку, забезпечує комунікацію, допомагаючи сільськогосподарським виробникам одержати доступ до відповідних знань і інформації, інформує наукових дослідників про нові знання, необхідні сільськогоспо-

дарським виробникам.

Досвід роботи дорадчих служб свідчить, що необхідно разом із групою виробників, що мають схожі господарства, проаналізувати проблеми, з якими вони зіштовхуються, зміни в умовах їх роботи і які проблеми ці зміни можуть викликати, які можливості існують для рішення проблем, які наслідки можна чекати і що допоможе досягти своїх цілей. Часто для подібного аналізу потрібна додаткова інформація, надійність і відповідність якої треба оцінити разом із сільськогосподарськими виробниками. Таким чином, останні одержать нову інформацію в той момент, коли відчують у ній потребу. Це підсилює імовірність використання її в процесі прийняття рішень у порівнянні з інформацією з інших джерел.

Найкращим методом рішення проблем є навчання на власному досвіді, що найбільш ефективно при прийнятті рішень. Але це не завжди можливо. Наступним за ефективністю способом є навчання на досвіді своїх колег або при проведенні демонстрацій на дослідних ділянках. При цьому важлива роль дорадників у стимулюванні обміну досвідом між сільськогосподарськими виробниками.

Аграрна наука може підвищити компетентність співробітників дорадчої служби для розробки рішень разом із сільськогосподарськими виробниками.

Відсутність прикладної науки є серйозною перешкодою для ефективної роботи дорадчої служби. У той же самий час окупність інвестиції в науку буде обмежена без ефективної дорадчої служби, оскільки сільськогосподарські виробники можуть не знати про існування наукових досягнень або не зможуть застосувати їх для прийняття більш обґрунтованих рішень. Ми часто зіштовхуємося з цією проблемою, якщо відсутнє взаємодія між дорадниками і науковими співробітниками при вирішенні проблем сільськогосподарських виробників.

Дехто вважає, що сільськогосподарське заочне навчання може замінити дорадчу службу. Однак це не так. Наукові дослідження свідчать про те, що найбільш високоосвічені виробники найбільшою мірою використовують дорадчу службу. Вони знають, які питання задавати, як взаємодіяти зі своїм дорадником у спільному пошуку рішення своїх проблем.

При цьому необхідною є чітка координації роботи між сільськогосподарською дорадчою службою й іншими інструментами аграрної політики, використовуваними для підтримки сільськогосподарського розвитку. Координація може здійснюватися на рівні уряду, але вона повинна бути на рівні, як можна більш наближеному до сільськогосподарських виробників, наприклад, на регіональному.

Література

1. Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні: Навчальний посібник / Ю. Бакун, М. Безкровний, П, Браунта ін.; За ред. Р. Шмідта. - Львів, 2003. - 680 с.

УДК 338.43:633.85

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БІОДИЗЕЛЮ АГРАРНИМИ ВИРОБНИКАМИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Галич О.А., к.е.н., доцент
Ісаєнко В.А., к.е.н.
Полтавська державна аграрна академія

На протязі останнього століття видобуток нафти у світі зріс майже в 20 разів і продовжує зростати досить швидко, за оцінками фахівців, протягом 40—50 років запаси нафти будуть практично вичерпані. Тому в багатьох країнах велика увага приділяється пошуку шляхів використання енергії, яка накопичується рослинами за рахунок фотосинтезу, для технічних потреб, зокрема для заміни традиційного рідкого палива на автотранспорті біопаливом (етанолом і біодизелем).